

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620200369
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gizela Majerčák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7620200369.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gizely Majerčák a členov senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Aleny Mikovej, v právnom spore žalobkyne: M. H., N. J. I., Č. X, J.. XX.X.XXXX, zást. Sidor a partneri, s.r.o. Hlohovec, Železničná 4/A, IČO: 52 635 970, za ktorého ako konateľ koná advokát JUDr. Vladimír Sidor, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zást. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, za ktorého ako konateľ koná advokátka JUDr. Andrea Cviková, o 500 €, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 13C/2/2020 - 62 z 1. októbra 2020

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyni proti žalovanému p r i z n á v a nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves ako súd prvej inštancie rozsudkom označeným v záhlaví v celom rozsahu vyhovel žalobe o primerané finančné zadostučinenie podľa §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Pri svojom rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že v zmysle právoplatného rozsudku konajúceho súdu sp. zn. 1Csp/47/2017 z 9.3.2018 žalobkyňa bola plne úspešná pri ochrane svojich spotrebiteľských práv, keď inter alia bolo rozhodnuté aj o povinnosti žalovaného žalobkyni vydať bezdôvodné obohatenie v rozsahu 1 651,29 € s úrokmi z omeškania. Ide o bezdôvodné obohatenie, ktoré žalovanému vzniklo z dôvodu, že na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX z 25.9.2013 znejúcej na 1 500 € pri reálne poskytnutej sume 1 132,51 € od žalobkyne prijal peňažné plnenie v rozsahu 2 850,85 €. Rozsudok okresného súdu bol potvrdený odvolacím súdom (sp. zn. 3Co/236/2018), ktorý sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že výška odplaty poskytnutého úveru dosahujúca mieru 70 % p. a. je v absolútnom rozpore s §53 ods. 6 o. z., ako aj s dobrými mravmi, lebo táto podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

2. Súd vec právne posúdil podľa §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa konštatujúc, že jediným zákonom vyžadovaným predpokladom na priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie spotrebiteľovi je na súde úspešne uplatniť porušenie práv a povinností proti porušiteľovi, pričom pod týmto úspešným uplatnením v zmysle tohto zákonného ustanovenia je potrebné rozumieť, že súd v prospech spotrebiteľa judikuje konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku konkrétne vymedzenú zmluvnú podmienku používanú v spotrebiteľskej zmluve určí za neprijateľnú. Toto zadostučinenie má pritom plniť funkciu satisfakčnú i sankčnú s tým, že cieľom ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. predovšetkým je odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom (rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019).

3. S poukazom na výsledok súdneho konania sp. zn. 1Csp/47/2017 súd mal za to, že žalobkyňa uplatnila porušenie svojich práv, keď uplatnila právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom v danom konaní bola plne úspešná, pretože súd jej žalobe vyhovel, rozsudok je právoplatný. Konštatoval preto splnenie všetkých zákonných podmienok, splnenie ktorých pre úspešné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde vyžaduje zákon, pričom samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, a preto nemusia byť predložené dôkazy o jej existencii, postačí ak ujma alebo čo i len možnosť jej vzniku tu je.

4. Pri úvahe o výške priznaného finančného zadosťučinenia súd vychádzal z intenzity porušenia spotrebiteľských práv, pričom v celom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi v tejto súvislosti uvádzanými žalobkyňou (žalovaný v rozpore so zákonom do výšky poskytnutého úveru započítal poplatky z dohody o poskytnutí služby, v dôsledku čoho výsledná odplata oproti deklarovanej odplate 2 198,40 € predstavovala až 2 565,89 €, neochota žalovaného so žalobkyňou mimosúdne sa dohodnúť, v dôsledku čoho žalobkyňa ako spotrebiteľ bola nútená domáhať sa ochrany svojich práv na súde proti ekonomicky a právne silnejšiemu subjektu, aby naďalej sa tak neznižoval jej majetok na úkor žalovaného, ktorý postupoval v rozpore so zákonom, úročenie neposkytnutej časti finančných prostriedkov úrokmi vo výške 70 % p. a., výška nedôvodne požadovanej sumy žalovaným viac ako 2 000 €, dĺžka trvania závadného stavu od 16.9.2013 až do 18.7.2019, počas ktorého dochádzalo k znižovaniu životnej úrovne žalobkyne na úkor žalovaného požadujúceho od nej neprímerane vysokú odplatu za úver, sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia). Zároveň mal na zreteli, že k porušeniu spotrebiteľských práv došlo v dôsledku zavádzania žalobkyne ohľadom výšky poskytnutého úveru a neprímerane vysokej odmeny za poskytnutý úver, pričom súd sa zmienil, že z vlastnej činnosti je mu známe, že sa nejedná o ojedinelé porušenie spotrebiteľských práv zo strany žalovaného a žalobkyňa ako spotrebiteľ musela brániť svoje práva podanou žalobou na súde o vydanie bezdôvodného obohatenia. S prihliadnutím na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, súd bol toho názoru, že 500 € je primeraných povahy a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu poskytnutím satisfakcie žalobkyni ako spotrebiteľovi a zároveň odradením dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Z týchto dôvodov žalobe v celom rozsahu vyhovel. Úspešnej žalobkyni s odkazom na ustanovenie §255 ods. 1 a 262 ods. 1 a 2 CSP priznal nárok na plnú náhradu trov proti neúspešnému žalovanému.

5. Proti tomuto rozsudku žalovaný podáva odvolanie z dôvodov ustanovených v § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP domáhajúc sa toho, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

6. Poukazom na to, že podstatou finančného zadosťučinenia predovšetkým je satisfakcia za imateriálnu ujmu, a to buď v peniazoch alebo aj nepeňažnou formou, odvolanie odôvodňuje argumentujúc, že nárok na toto zadosťučinenie nemôže vzniknúť len na základe rozhodnutia vo veci sp. zn. 1Csp/47/2017. Existencia ujmy musí byť odôvodnená konkrétnymi okolnosťami, pričom právna úprava postavenie spotrebiteľa uľahčuje len v tom, že nie je povinný dokazovať rozsah ujmy a príčinnú súvislosť a pod., ale neznamená, že nárok vznikne za každých okolností, aj keď ujma nevznikla. Samotný záver, že žalovaný porušuje práva spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy, nie je pritom záverom o skutočnej existencii takejto ujmy a pre priznanie finančného zadosťučinenia podľa §3 ods. 5 zákona č. 570/2007 Z. z. nie je dostatočný. Keďže súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku vznik nároku odôvodnil len tým, že došlo k úspešnému uplatneniu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a určeniu neprijateľných podmienok, bez ďalšieho to neznamená, že vznikol aj nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

7. Namietajúc ďalej, že pri uplatňovaní primeraného finančného zadosťučinenia predmetom konania nie je zmluvný vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ale zodpovednostný vzťah dodávateľa voči spotrebiteľovi, podľa odvolateľa je na spotrebiteľovi žiadajúcom primerané finančné zadosťučinenie, aby preukázal porušenie práv alebo povinností a zodpovednosť dodávateľa za toto porušenie, pričom žalobkyňa v tomto konaní nepredložila ani nenavrhovala žiadne konkrétne dôkazy, ktoré by preukazovali, že v dôsledku porušenia povinností žalovaného utrpela ujmu, ani neuviedla, aké konkrétne jej práva, resp. povinnosti žalovaný mal porušiť. Pripúšťa, že samotná skutočnosť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala niektoré podstatné náležitosti podľa zákona v širšom zmysle možno označiť za porušenie povinnosti uviesť v zmluve náležitosti podľa zákona, nejde však o porušenie výslovne formulovanej povinnosti dodávateľa. Ide o náležitosti zmluvy, nie o povinnosti dodávateľa, pričom tento nedostatok zákon o spotrebiteľských úveroch sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého spotrebiteľského úveru.

8. Žalovaný ďalej namieta, že odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje žiadne skutkové a právne závery nadväzujúce na vykonané dokazovanie, ktorým by sa preukázala dôvodnosť a výška zadosťučinenia v sume 500 €. Odôvodnenie rozsudku podľa neho je preto subjektívne a

nepreskúmateľné, keďže neobsahuje žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré súd prvej inštancie zvažoval, ako ich posúdil a na základe ktorých rozhodol. Napádaný rozsudok nespĺňa preto základné požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia tak, ako ich definuje §220 CSP, keďže neobsahuje žiadny záver súdu, či už skutkový alebo právny vo vzťahu k predmetu sporu, predovšetkým skutkové závery odôvodňujúce základ nároku a jeho výšku. Súdom priznané finančné zadosťučinenie nebolo podľa obsahu odôvodneného rozsudku preukázané v konkrétnych skutkových okolnostiach, argumentačne nie je podložené takým spôsobom a v rozsahu, ktorý by zodpovedal požiadavkám na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ustanoveným v §220 ods. 2 CSP.

9. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny, vychádzajúci zo správne zisteného skutkového stavu, na ktorý súd aplikoval relevantné ustanovenia právnych predpisov. S poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR proti odvolaniu namieta, že jediným predpokladom, ktorý §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi vyžaduje, je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi (rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/389/2015 a 6Cdo/127/2017), ako to správne uviedol aj súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku (21. odsek). Základ nároku je preto daný, s čím sa súd prvej inštancie dostatočne presvedčivo vysporiadal v 15. až 20. odseku odôvodnenia napadnutého rozsudku. Námietky žalovaného ohľadom „existencie ujmy“ považuje za nedôvodné, takýto predpoklad pre vznik nároku nepozná ani zákon. Žalovaný pritom nedôvodne a účelovo stotožňuje nárok podľa §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. so zadosťučinením podľa iných právnych predpisov, najmä podľa Občianskeho zákonníka, ktorý pozná náhradu nemajetkovej ujmy ako zadosťučinenie pri zásahu do osobnosti fyzickej osoby. Podmienka existencie ujmy nie je ani zákonným predpokladom pre vznik žalobou uplatneného nároku a od 10.6.2013 zákonodarcu upustil od podmienky, aby porušenie bolo spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu, o to viac nemožno žiadať od spotrebiteľa, aby takúto ujmu dokazoval, pretože nejde o zákonnú podmienku. Z toho dôvodu spotrebiteľovi postačí, ak preukáže samotné porušenie práva alebo povinnosti. Ak ujma aj vznikne, táto okolnosť iba znásobuje závažnosť konania žalovaného a musí sa odzrkadliť vo výške primeraného finančného zadosťučinenia. Na rozdiel od §13 o. z. predmetom ochrany ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. nie je osobnosť človeka a jeho nemajetkové práva, ale ochrana práv spotrebiteľa ako fyzickej osoby z hľadiska jeho postavenia (statusu) v zmluvnom vzťahu.

10. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie, pokiaľ ide o jeho výšku závisí od úvahy súdu, ktorý po zohľadnení všetkých podstatných okolností rozhodne o tom, aká suma je primeraná. Žalovaný preto nedôvodne vyčíta žalobkyni, že neunesla dôkazné bremeno alebo nepredložila dôkazy na preukázanie výšky zadosťučinenia, keďže z povahy veci to nie je možné. Úvahy súdu prvej inštancie o výške priznaného finančného zadosťučinenia sú preskúmateľné, vychádzajú z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu, preto im nemožno nič vyčítať.

11. Žalovaný, zástupcovi ktorého vyjadrenie žalobkyne k jeho odvolaniu bolo doručené do vlastných rúk 9.12.2020, nevyužil svoje zákonné právo, a k vyjadreniu repliku nepodal. Žiadna zo strán ďalšie vyjadrenie vo veci neurobila.

12. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania podaného stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania a tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez nariadenia pojednávania preskúmal podstatné odvolacie námietky žalovaného, ako aj predchádzajúce konanie spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné (§34 a 355 a nasl. CSP o odvolaní).

13. Odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom podľa §387 ods. 1 a 2 CSP, lebo súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, správne sa vysporiadal so zákonnými podmienkami pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni a vo veci aj správne rozhodol, pokiaľ žalobe v celom rozsahu vyhovel a aj odôvodnenie rozsudku má podklad v zistenom skutkovom stave. Odvolací súd v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, ako toto je uvedené zhora a v odôvodnení tohto svojho rozhodnutia sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti týchto dôvodov, ktorých správnosť a zákonnosť nie sú spôsobilé spochybniť ani odvolacie námietky žalovaného.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach 16.3.2022 o 9.45 hodine v pojednávacej miestnosti č. dv. 202/ II. poschodie. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku od 8.3.2022 boli zverejnené na úradnej tabuli a tiež na webovej stránke odvolacieho súdu (§219 ods. 1, 3 CSP za použitia §378 ods. 1 CSP).

15. K vecne správnym, zákonným, výstižným a presvedčivým dôvodom napadnutého rozsudku reagujúc na odôvodnenie podaného odvolania odvolací súd dopĺňa.

16. V danom prípade otázka hmotnoprávneho vzťahu strán v podobe žalovaným vykonaného porušenia práva žalobcu ako spotrebiteľa ustanoveného zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa vyplývajúceho zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 25.9.2013 uzavretej medzi stranami bola riešená a v prospech spotrebiteľa dňom 11.9.2019 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu sp. zn. 3Co/236/2018 právoplatne, nezmeniteľne, a pre sporové strany preto záväzne (§228 ods. 1 CSP) vyriešená v súdnom spore sp. zn. 1Csp/47/2017 v prospech žalujúceho spotrebiteľa rozsudkom z 9.3.2018. V dôsledku toho vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil, žalovanému týmto rozsudkom právoplatne bola uložená povinnosť žalobkyni vydať bezdôvodné obohatenie v rozsahu 1 651,29 € s úrokmi z omeškania 5 % p. a. od 27.9.2016 do zaplatenia. Z existencie tohto právoplatného rozsudku súdu v základnej veci vyplýva otázka, ktorá pre správne rozhodnutie súdu v tu posudzovanej veci je podstatnou (rozhodujúcou) a treba sa ňou preto zaoberať. Touto otázkou je otázka prejudiciality spojená s týmto skorším súdnym rozhodnutím zakotvená v ustanovení §194 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého v tu posudzovanej veci súd ako predbežnú otázku nemôže znova riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore strán, pričom vonkoncom nie je rozhodujúce (podstatné), že súd v právoplatne skončenom konaní uplatnený nárok (porušenie práva žalujúceho spotrebiteľa) právne posúdil (ne)správne.

17. Súd prvej inštancie v tejto sporovej veci presne takto, a teda zákonne a správne postupoval, keď vychádzajúc z hypotézy právnej normy zakotvujúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie (§3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.) od toho, kto za toto porušenie zodpovedá, o otázke porušenia práva spotrebiteľa nevykonával dokazovanie, ale zákonu zodpovedajúcim spôsobom (§194 ods. 2 CSP) prihliadol na právoplatný rozsudok súdu o hmotnoprávnom vzťahu medzi tými istými stranami sporu v tomto, tzv. základnom konaní ako na rozsudok vydaný v súdnom konaní, v ktorom žalobkyňa ako spotrebiteľ úspešne uplatnila porušenie svojich práv ustanovených v zákone o ochrane spotrebiteľa.

18. Následne súd prvej inštancie správne aplikoval režim ustanovený v §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Účelom finančného zadosťučinenia je pritom dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách. Jediným predpokladom, ktoré citované zákonné ustanovenie vyžaduje, je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba pritom rozumieť, že súd v prospech spotrebiteľa judikuje konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zodpovednosti za škodu, bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie NS SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015). Toto zákonné ustanovenie žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, ako sa toho dovoľáva odvolateľ, nevyžaduje. Zákon pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) dôkazné bremeno je na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie, či už výšky škody (ujmy), príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo dokonca spravidla nereálne. Neobstoja preto odvolacie námietky, ktorými odvolateľ sa dovoľáva toho, aby žalobkyňa preukázala, aká ujma jej vznikla v dôsledku porušenia jej práv spotrebiteľa.

19. Žalovaný ako veriteľ, ktorý v rámci svojej podnikateľskej činnosti ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver a v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov už aj v znení účinnom v čase uzavretia posudzovanej úverovej zmluvy (25.9.2013) je tým subjektom, ktorý v dostatočnom časovom predstihu pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere je povinný spotrebiteľovi poskytnúť určité zákonom ustanovené informácie (§4 ods. 1) v súlade s ním ponúkanými zmluvnými podmienkami alebo požiadavkami spotrebiteľa. Dodávateľ svoju činnosť realizuje teda na úrovni podporovanej jeho profesionálnymi skúsenosťami a vedomosťami z právnej oblasti, pričom jeho vyjednávacia pozícia vo väčšine prípadov je založená na tzv. formulárových zmluvách (predlohách), ktoré stanovujú podmienky zmluvy. Dodávateľ je teda tou stranou spotrebiteľského zmluvného vzťahu, ktorý určuje podmienky zmluvy pripravené vopred na formulárovej predlohe a sú určené pre vopred neurčený počet spotrebiteľov. On je teda tým subjektom, ktorý zodpovedá za to, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere mala zákonom v §9 ods. 2 ustanovené náležitosti (zákon č. 129/2010 Z. z.), a logicky jeho preto postihujú aj dôsledky porušenia týchto povinností ustanovené v §11 daného zákona. Žalovaný preto jednoznačne účelovo sa bráni proti žalobe tvrdením,

že hoci absencia niektorých podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v širšom zmysle môže byť považovaná za porušenie povinností, nejde o porušenie výslovne formulovanej povinnosti dodávateľa.

20. Vzhľadom na to, že žalobkyňa ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnila porušenie svojich práv na ochranu pred bezdôvodným obohatením sa veriteľa na jej úkor, keď jej žalobe súd vo vzťahu k tomuto nároku v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal rozsudkom spotrebiteľovi vydať bezdôvodné obohatenie, žalobkyňa tak splnila jediný predpoklad, ktorý zákon č. 250/2007 Z. z. v ustanovení § 3 ods. 5 vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie. Zákon pre úspešné uplatnenie tohto nároku nevyžaduje, aby spotrebiteľ preukazoval existenciu, či výšku vzniknutej ujmy. Súd prvej inštancie správne preto vec po právnej stránke posúdil, keď vychádzal zo záveru, že zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia žiadne osobitné podmienky neustanovuje. S poukazom na porušenie práva žalobkyne zo strany žalovaného, ktorého ochranu na súde žalobkyňa úspešne uplatnila, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné, pričom konanie žalobkyne, ktorá ako spotrebiteľ voči žalovanému ako dodávateľovi si uplatnila nárok na primerané finančné zadosťučinenie, nie je možné považovať ani za šikanózne, ktoré by bolo v rozpore so zákonom, či dobrými mravmi.

21. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nie je náhradou škody ani vydaním bezdôvodného obohatenia, ale je samostatným právnym inštitútom, ktorý má plniť sankčnú a zároveň aj odradzujúcu funkciu voči veriteľovi. Neobstojí preto ani obrana žalovaného, že žalobkyňa by už nemala mať nárok na primerané finančné zadosťučinenie, a to vzhľadom na to, že samotné porušenie povinnosti v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť podstatné náležitosti ustanovené v §9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. zákon sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého spotrebiteľského úveru.

22. Primerané finančné zadosťučinenie nie je len navrátením veci do stavu pred porušením práv spotrebiteľa, prípadne pred porušením povinnosti veriteľa a tohto skôr odradí od koncipovania formulárových zmlúv obsahujúcich nekalé podmienky, neprimerane vysoké odplaty za poskytnutú službu a dodržiavanie ustanovení zákonov na ochranu spotrebiteľa, ak môže pôsobiť voči veriteľovi ako sankcia a ak ho určitým spôsobom bude brzdiť pred tým, aby v budúcnosti opakoval nekalé konanie, ak ho je možné priznať bez ohľadu na to, či veriteľ spotrebiteľovi už nahradil škodu, či mu už vydal bezdôvodné obohatenie, pretože podstatou tohto osobitného samostatného sankčného právneho inštitútu je práve to, aby voči veriteľovi mohol uplatniť svoj sankčný a zároveň aj preventívny účel.

23. Zavádzajúca je aj ďalšia odvolacia námietka žalovaného, ktorou súdu prvej inštancie vytýka, že odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje žiadne skutkové a právne závery nadväzujúce na vykonané dokazovanie, ktorým by sa preukázala dôvodnosť a výška zadosťučinenia v sume 500 €, že odôvodnenie rozsudku je subjektívne a nepreskúmateľné tvrdiac, že toto neobsahuje žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré súd prvej inštancie zvažoval, ako ich posúdil a na základe ktorých rozhodol. Súd prvej inštancie v 20. - 22. odseku odôvodnenia napadnutého rozsudku podrobne, presvedčivo a jednoznačne odôvodnil, prečo žalobkyni vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie (právoplatný rozsudok konajúceho súdu vo veci sp. zn. 1Csp/47/2017) a zároveň odôvodnil aj to, z čoho vychádzal pri zvažovaní intenzity porušenia spotrebiteľských práv, a že to sa potom odrazí vo výške priznaného primeraného finančného zadosťučinenia. Je pritom vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. V prejednávaní veci súd prvej inštancie tak učinil a v odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne odôvodnil svoju úvahu o tom, na aké kritériá, hľadiská a okolnosti prihliadal pri stanovení primeranosti priznaného finančného zadosťučinenia a ako dospel k záveru, že povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne primeraná je suma 500 €, ktorá zodpovedá svojmu účelu, domnievajúc sa, že žalobkyni ako spotrebiteľovi poskytuje satisfakciu a skôr odradí žalovaného ako dodávateľa a veriteľa od porušovania práv spotrebiteľov. Výška priznaného finančného zadosťučinenia, ktorá má plniť funkciu účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany pre spotrebiteľa s poukazom na rozhodovacia prax súdov v obdobných veciach aj odvolaciemu súdu sa javí ako primeraná tak vo vzťahu k porušeniu práva, ako aj k skutkovým okolnostiam prípadu.

24. Odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil aj vo vzťahu k závisiacemu výroku o trovách konania, pretože tento správne a zákonne je založený na zásade úspechu (§255 ods. 1 CSP).

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa §396 ods. 1, §262 ods. 1 a §255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorých v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnej žalobkyni bolo potrebné priznať nárok na plnú náhradu jej trov proti neúspešnému žalovanému. Vzhľadom na povahu veci dôvody na aplikáciu §257 CSP na rozhodnutie o trovách konania odvolací súd mal za vylúčené. O výške náhrady trov v zmysle §262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

26. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie je prípustné, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

S výnimkou prípadov ustanovených v §429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).